

Het Poortje
Jeugdinstellingen

Jaarstukken 2017

**Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen
te GRONINGEN**

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen maakt onderdeel uit van
combinatie Elker - Het Poortje Jeugdinstellingen

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag

- Voorwoord
- Exploitatie 2017
- Reservepositie en balansverhoudingen
- Toekomstverwachting
- Contractafspraken 2018
- Risicomanagement Het Poortje 2017
- Treasury
- Continuïteitsparagraaf Portalis
- Beschrijvings van de belangrijkste risico's en onzekerheden Portalis

Jaarrekening

Overige gegevens

Bestuursverslag

- Voorwoord
- Exploitatie 2017
- Reservepositie en balansverhoudingen
- Toekomstverwachting
- Contractafspraken 2018
- Risicomanagement Het Poortje 2017
- Treasury
- Continuïteitsparagraaf Portalis
- Beschrijvings van de belangrijkste risico's en onzekerheden Portalis

Samen voor de toekomst

'We hebben het afgelopen jaar mooie stappen gezet in de hele breedte. Zo hebben we de doorlooptijden verder verkort, de declaratieprocedure in samenwerking met gemeenten versimpeld en de contacten met gemeenten en verwijzers geïntensiveerd. De aansluiting op beschermd wonen voor 18-jarigen die nog niet op eigen benen kunnen staan, is sterk verbeterd. De proeftuin van Juvaid was een groot succes. Portalis heeft arbeidsplaatsen gecreëerd in de houtbewerking en in de kantine voor jongeren die niet werken, geen startkwalificaties hebben en geen uitkering krijgen. De eerste jongeren zijn inmiddels doorgestroomd naar regulier werk. En ook de externe klassen voor kinderen die anders tussen wal en schip zouden vallen lopen goed.

Mooie stappen, maar wij realiseren ons ook terdege dat we met Elker – Het Poortje voor serieuze uitdagingen staan. De omwenteling in de zorg leidt tot financiële uitdagingen en tegelijkertijd verandert de vraag van de maatschappij. De nadruk komt steeds meer te liggen op preventie, op participatie en eigen kracht. Dat heeft echter nog geen effect op het aantal cliënten. Sterker nog, de problematiek wordt steeds breder en ernstiger. Dat vraagt om hooggespecialiseerde zorg die bovenregionaal zou moeten worden ingekocht. Helaas zien we op sommige gebieden het tegenovergestelde gebeuren. Steeds vaker kopen gemeenten, waar de zorgbudgetten veelal ook onder druk staan, deze zorg apart in.

We moeten goed luisteren naar de wensen van de maatschappij. Daar moeten we op inspelen, ondernemen, innoveren. Dat vraagt een efficiënte bedrijfsvoering die helemaal in het teken staat van de zorg. Gelukkig realiseren de collega's zich dat terdege en is het commitment groot. Samen gaan we ons hard maken voor de beste zorg voor alle kinderen. Zij zijn onze toekomst.'

Wybe Cnossen & Astrid Veldhuizen

Na twaalf mooie jaren verlaat bestuursvoorzitter Wybe Cnossen Elker – Het Poortje per 1 juli 2018 om aan een nieuwe uitdaging te beginnen. Astrid Veldhuizen volgt hem op. Wilt u nader kennismaken met Astrid en haar visie op zorg? Lees dan het interview op onze website.

Exploitatie 2017

Het jaar 2017 is afgesloten met een exploitatieresultaat van € 0,1 miljoen. Het resultaat wordt beïnvloed door de vorming van een voorziening voor verlieslatend contract voor € 0,5 miljoen. Het resultaat zal worden toegevoegd aan het vermogen van Het Poortje. Na de toevoeging is het vermogen voldoende om de toekomstige risico's in de toekomst op te vangen.

Analyse opbrengsten en kosten

In de onderstaande analyse van de opbrengsten en de kosten wordt het resultaat verklaard. De verantwoorde baten zijn circa € 0,5 miljoen lager dan begroot. De bedrijfslasten zijn circa € 0,6 miljoen lager dan begroot.

a. Baten

De baten 'Opbrengst jeugdwet' is € 0,1 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere opbrengsten dan verwacht voor buitenregionale plaatsingen. De baten 'Subsidies' zijn € 0,6 miljoen lager dan begroot. Juvaid heeft € 2,0 miljoen minder subsidie ontvangen voor de huur van de locatie in Veenhuizen.

Tegenover de lagere subsidie voor huisvesting staan hogere subsidies:

- € 0,8 miljoen voor additionele subsidies waaronder 'proeftuin kleinschalige voorziening'.
- € 0,2 miljoen door een ruimere vergoeding voor huisvesting
- € 0,2 miljoen door € 0,1 miljoen tariefswijziging en € 0,1 miljoen opbrengsten vanuit samenwerkingsverband met Zuid-Oost Friesland
- € 0,1 miljoen huurvergoeding vanuit de gemeente Groningen
- € 0,1 miljoen ESF-subsidie.

b. Bedrijfslasten

De personeelskosten zijn € 0,5 miljoen hoger dan begroot als gevolg van een voorziening voor verlieslatend contract voor eenzelfde bedrag. Gecorrigeerd voor de voorziening zijn de personele lasten nagenoeg conform begroting, ondanks 240 FTE, zijnde 12 FTE meer medewerkers dan begroot.

De bedrijfslasten zijn circa € 1,0 miljoen lager dan begroot. De lagere lasten worden voor € 2,0 miljoen verklaard door lagere huurlasten voor de locatie in Veenhuizen. Omdat de huur volledig wordt vergoed door het Ministerie van Justitie heeft de verlaging van de huur per saldo geen effect op het resultaat. Daarentegen zijn de onderhoudskosten (€ 0,5 miljoen), de kosten voor software (€ 0,3 miljoen) en de uitbesteding van ICT (€ 0,2 miljoen) in totaal € 1,0 miljoen hoger dan begroot.

Reservepositie en balansverhoudingen

De totale reservepositie van Het Poortje is in 2017 als gevolg van het positieve exploitatieresultaat met € 0,1 miljoen toegenomen. De totale budgetratio voor 2017 is uitgekomen op 13,7% (2016: 12,6%).

Budgetratio	2017	2016
Juvaid	1,8%	3,0%
Wilster	8,7%	8,0%
Portalis	47,5%	47,7%
Totaal	13,7%	12,6%

Gezien de verwachte druk op het budget voor JeugdzorgPlus door de gemeenten, is het risicoprofiel van de jeugdzorg toegenomen. In de jeugdzorg sector wordt, gezien dit toegenomen risicoprofiel,

uitgegaan van een reserve van 20% tot 30% van het budget. Het Poortje streeft ernaar om de vrije reserves in relatie tot het budget tot dit niveau te laten toenemen.

Het solvabiliteitspercentage is in 2017 uitgekomen op 33% (2016: 37%). De afname van het solvabiliteitspercentage wordt veroorzaakt door het positieve resultaat waardoor het eigen vermogen is toegenomen, echter op basis van een stijgend balanstotaal is het percentage afgenomen. Een gezonde vermogenspositie biedt waarborgen om vreemd vermogen te kunnen aantrekken.

Het Poortje is een stichting met een ideële doelstelling, opererend in een maatschappelijke context. Om die reden zal er niet meer geld worden gereserveerd dan op grond van een gezonde bedrijfsvoering noodzakelijk is. Daarnaast zal, meer dan voorheen, rekening moeten worden gehouden met de effecten van de transitie van de jeugdzorg op de risico's. Om de risico's op te kunnen vangen is het van belang om weerstandsvermogen op peil te houden.

De liquiditeitspositie van Het Poortje is in 2017 stabiel gebleven. De liquiditeitsratio is eind 2017 uitgekomen op 1,6 (2016: 1,7) bij een doelstelling van minimaal 1,35.

Toekomstverwachting

Het financiële perspectief voor het jaar 2018 is in 2017 beklonken met een afgeronde aanbestedingsprocedure. Het Poortje verwacht echter voor 2018 geen positief resultaat te kunnen behalen. De tarieven vanuit met name Friesland zijn niet kostendekkend omdat niet alle Friese cliënten aan Het Poortje zijn gegund. Ook Drenthe en Groningen hebben hun bijdrage verlaagd ten opzichte van 2017. In 2018 wordt de aanbestedingsprocedure voor 2019 opgestart. Voor 2019 verwachten we afspraken die kostendekkend zijn.

Contractafspraken 2018

Op 21 december 2017 zijn de onderhandelingen met 3Noord in het kader van de contractering JeugdhulpPlus afgerond. Er zijn twee contracten met een looptijd van één jaar afgesloten. Eén met het RIGG (voor Groningen en Drenthe) en één met Sociaal Domein Friesland (SDF). Met het RIGG is een lumpsumfinanciering afgesproken. Het lumpsumbedrag bedraagt in totaal € 7.761.908. Met SDF is sprake van een P x Q-systematiek. In dit etmaaltarief is rekening gehouden met een beschikbaarheidsfinanciering. Daarnaast zijn alleen met gecertificeerde instellingen raamovereenkomsten afgesproken voor de uitvoering van JeugdhulpPlus.

Uitgaande van het subsidiebedrag van 2017 is sprake van een tekort van € 365.000,- vanuit het RIGG en een onzekerheid vanuit SDF van € 900.000,-. Afhankelijk van de instroom van de Friese jongeren en de juiste afspraken met onderaannemers kan deze onzekerheid lager zijn.

Er is sprake van een geheel nieuwe financieringsstructuur voor de JeugdhulpPlus hetgeen veranderingen in de administratieve organisatie en interne controle met zich meebrengt. Deze veranderingen kosten tijd en geld.

De instroomcijfers geven aan dat de vraag naar JeugdhulpPlus in de afgelopen jaren is gestegen. De ingezette kennis en expertise, gekoppeld aan de intensieve gesloten behandeling, is en blijft her- en erkend in Groningen, Friesland en Drenthe. Ook de buitenregionale vraag naar JeugdhulpPlus van Het Poortje (Wilster) is gestegen. De onafhankelijke toetsing door een rechter, op basis waarvan al dan niet een rechterlijke machtiging gesloten jeugdhulp wordt afgegeven, is een objectivering van de noodzaak van de huidige capaciteit c.q. instroom JeugdhulpPlus.

Ook de transformatiebeweging die is ingezet vanuit Wilster met de implementatie van 'Doen Wat Werkt' sluit aan bij de wensen en verwachtingen van gemeenten. Dit is zowel in de kwartaalgesprekken als in de marktconsultaties rondom de inkoop voor de komende jaren door de inkooporganisaties bevestigd, evenals een uitgesproken intentie om tot hernieuwde contractafspraken te komen voor de komende jaren.

Het aanbod van JeugdhulpPlus is beperkt. In Nederland zijn er circa tien aanbieders die geregistreerd zijn conform de wettelijke eisen voor JeugdhulpPlus. Het ligt gezien de transformatiebeweging, de hoge kosten voor huisvesting en instandhouding van een dergelijke beveiligde inrichting en de certificeringseisen niet in de verwachting dat hier veel aanbieders c.q. capaciteit bij gaan/gaat komen. Dit is niet op korte termijn te realiseren voor nieuwe partijen. Wilster heeft daarmee, voor in ieder geval de drie noordelijke provincies, een unieke positie, waarbij de gemeenten een leveringsplicht hebben. Daarnaast achten gemeenten het onwenselijk om kinderen ver van huis te plaatsen.

Toekomstige ontwikkelingen

Er zijn heldere uitgangspunten wenselijk met betrekking tot de spreiding c.q. concentratie van JeugdhulpPlus-voorzieningen in het Noorden van het land. Heldere uitgangspunten maken het voor zorgaanbieders mogelijk structureel te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en wijzigingen in de vraag naar jeugdzorg.

Daarnaast onderzoekt Wilster proactief de mogelijkheden om andere inkomsten te genereren, zoals de verhuur van leegstaande units en/of door samenwerkingsverbanden aan te gaan met gelieerde zorginstellingen die de doorstroom van jongeren uit de JeugdhulpPlus kunnen garanderen.

In 2018 is Wilster in staat om de organisatie verder door te ontwikkelen. Een efficiënte bedrijfsvoering behoort daarbij tot de randvoorwaarden. Door enerzijds meer zicht op de verwachte instroom van de jongeren, en anderzijds door goed te kijken naar kosten die gepaard gaan met de interne bedrijfsvoering verwachten we de gewenste besparingen te realiseren. Zo wordt in juli 2018 een groep gesloten waardoor de personeelskosten zullen dalen.

Doordat Wilster nauw betrokken is bij het Servicepunt JeugdhulpPlus, zijn er diverse mogelijkheden om het inzicht in de verwachte instroom te verbeteren. Wilster hanteert daarbij de 'Doen Wat Werkt'-methodiek, waardoor het kiezen van de juiste hulp in zorgvuldigheid gebeurt.

Vermogenspositie

Het Poortje heeft eind 2017 voldoende eigen vermogen om de risico's op te kunnen vangen. De verwachting is dat in de komende jaren, mede door landelijke bezuinigingen en het verdeelmodel van de jeugdzorgmiddelen over het land, nog aanvullende bezuinigingen nodig zijn.

Deze onzekerheid vraagt om een stevige vermogenspositie om tegenvallende resultaten te kunnen opvangen, nu de lumpsumfinanciering gedeeltelijk is komen te vervallen. Daarnaast biedt een gezonde vermogenspositie waarborgen om vreemd vermogen te kunnen aantrekken op het moment dat de liquiditeitspositie daarom vraagt.

Op basis van de unieke positie die Wilster met JeugdhulpPlus inneemt en de helder uitgesproken intentie om tot nieuwe contractafspraken te komen met de gemeenten in de drie noordelijke provincies, in combinatie met een stevige vermogenspositie, is de continuïteit van de organisatie voldoende gewaarborgd.

Risicomanagement Het Poortje 2017

Ten aanzien van de inhoudelijke en bedrijfsmatige risico's van Het Poortje zijn een aantal risicogebieden met mogelijk effect op de beleids- en begrotingsuitvoering te onderscheiden. Waar dat in haar macht ligt, tracht de organisatie de kans op een risico te verkleinen en de impact van een risico te beperken. Tegelijkertijd is duidelijk dat er altijd resterende en onvoorziene risico's zullen blijven bestaan.

Kwaliteit & Governance

Ten aanzien van de organisatie van het risicomanagement is het uitgangspunt van de Raad van Bestuur dat werkzaamheden in processen en procedures zijn verankerd en geborgd in de opzet van een kwaliteitsmanagementsysteem en HKZ-certificering. Hierop vinden zowel interne als externe audits plaats. Ook is de uitwerking en toepassing van de door organisatie onderschreven zorgbrede governanceprincipes een belangrijke waarborg. De verschillende processen zijn hierop ingericht, waarbij scheiding plaatsvindt tussen de uitvoering van beleid en het toezicht daarop. Hierover moet aan interne en externe belanghebbenden verantwoording (kunnen) worden afgelegd. Risico's worden hierdoor op transparante wijze gesignaleerd en gecommuniceerd.

a. *Verandering inkoopstrategie*

Het eerste risico is een verandering van inkoopstrategie door gemeenten. Door open aanbestedingen neemt de kans op overcapaciteit toe waardoor de afzonderlijke aanbidders minder in staat zijn om de lasten voor beheer en kwalitatieve zorg te kunnen dragen. De overheadkosten van Het Poortje zijn gebaseerd op kwalitatief hoogwaardige zorg met relatief hoge vaste instandhoudingslasten. Dit vraagt om een minimale bezetting of een constante financiering in omvang en looptijd. In 2017 zijn afspraken voor alleen 2018 gemaakt. In 2018 worden de onderhandelingen voor 2019 opgestart. De onzekerheid rondom afspraken met een korte looptijd maakt dat plannen voor de langere termijn, zoals huisvesting, worden geremd.

b. *Ontbreken heldere uitgangspunten*

Het tweede risico is het ontbreken van heldere uitgangspunten met betrekking tot de spreiding c.q. concentratie van JeugdhulpPlus-voorzieningen in het Noorden van het land. Het ontbreken van heldere uitgangspunten maakt het voor zorgaanbidders nauwelijks mogelijk structureel te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en wijzigingen in de vraag naar jeugdzorg.

c. *Beëindiging subsidierelatie Juvaid*

Het derde risico betreft de mogelijke beëindiging van de subsidierelatie met Juvaid. Medio maart 2016 heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een concept voorbereidingsbesluit genomen waarin de beëindiging van de subsidierelatie met Juvaid is aangekondigd. Op verschillende niveaus wordt nog steeds politiek overleg gevoerd. De Minister van Justitie en Veiligheid komt met nieuw beleid en uitgangspunten voor de zomer van 2018.

d. *Verandering doelgroep*

Als vierde risico zien we dat de doelgroep verandert. Door de overgang naar de jeugdwet zien we dat de dienstverlening bij ketenpartners versmalt. Hierdoor hebben we een verschuiving naar een zwaardere doelgroep waardoor we meer moeten investeren in kennisontwikkeling bij hulpverleners in een krappe arbeidsmarkt voor gedragswetenschappers.

e. *Aard van de financiering*

Het vijfde risicogebied betreft de aard van de financiering. Het Poortje heeft relatief hoge vaste instandhoudingskosten waaronder gebouwen en personele bezetting voor verblijf van jongeren. De opvang van jongeren vraagt om personele bezetting om de zorg te leveren op het moment dat

de jongeren dat nodig hebben.

De aard van de financiering voor Friese jongeren is verschoven naar een flexibel construct zonder garanties waardoor het risico op bezettingsverschillen volledig voor rekening komt van Wilster. Bij onderbezetting kan een tekort op de exploitatie ontstaan waardoor afbouw van capaciteit aantrekkelijk lijkt. Bij overbezetting kan niet altijd snel worden geanticipeerd waardoor wachtlijsten kunnen ontstaan. Deze systematiek van flexibele financiering kan ertoe leiden dat jongeren langer moeten wachten op zorg.

f. *Vennootschapsbelasting*

Het zesde risico is de dreiging van het belasten van de winst van de organisatie met vennootschapsbelasting. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidiebesluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt naar verwachting sneller aangenomen dat jeugdzorginstellingen een onderneming in fiscale zin drijven met, al dan niet gedeeltelijke, vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Het eigen vermogen is voldoende om de eventuele last te kunnen dragen.

g. *Incidenten*

Het zevende risicogebied ligt in de aard van de geleverde diensten. De uitvoering van jeugdhulp blijft een complexe materie en is mensenwerk. Er kan zich op enig moment een incident voordoen, hoezeer ook eisen zijn gesteld aan de kwaliteit van mensen en processen. De impact van een incident kan variëren in sterkte, mede afhankelijk van de publiciteit die daaraan wordt gegeven. Over de wijze waarop een eventueel incident wordt gemanaged zijn, zowel intern als extern, afspraken gemaakt.

h. *Gebouwen*

Het achtste risicogebied is gelegen in de onderhoudssituatie, geschiktheid en overcapaciteit van de gebouwen in eigendom. Een deel van de gebouwen van Het Poortje is gedateerd en deze zullen (op termijn) aan nieuwbouw c.q. renovatie toe zijn. Hiervoor zal, in samenhang met de inhoudelijke plannen, in de komende jaren een masterplan en (financiële) businesscase moeten worden ontwikkeld.

i. *Calamiteiten*

Het negende risicogebied betreft de mogelijkheid van ernstige calamiteiten, bijvoorbeeld brand. Vooral bij woonfuncties is dit een niet te veronachtzamen risico. De veiligheid voldoet door een combinatie van organisatorische en fysieke maatregelen aan de daaraan te stellen eisen. De veiligheid wordt periodiek gemonitord. Toch vallen calamiteiten met immateriële en materiële schade nooit helemaal uit te sluiten. De directe materiële schade inclusief mogelijke vervolgschade kan groot zijn, ondanks het feit dat hiervoor adequate verzekeringen zijn afgesloten.

Treasury

Voor Elker - Het Poortje is een gezamenlijk treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut voorziet in richtlijnen aangaande de verantwoordelijkheidsverdeling, de planning en verantwoording, de procedures en de voorwaarden waaronder nieuwe financiële verplichtingen worden aangegaan voor Het Poortje en Elker. Hieronder vallen enerzijds het wegzetten van de tijdelijke overtollige gelden, het aantrekken van leningen en de wijze waarop met rentebeleid, rendement en renterisico's wordt omgegaan en anderzijds de beperkingen en voorwaarden die de organisatie zichzelf oplegt voor het aangaan van nieuwe transacties.

Het treasurystatuut heeft over het algemeen een risicomijdende strekking als het gaat om financiële transacties.

In 2017 hebben geen aanmerkelijke investeringen plaatsgevonden, anders dan vervangingsinvesteringen voor en beperkte aanpassingen van bestaande activa. Voor deze vervangingsinvesteringen en aanpassingen zijn geen nieuwe geldleningen afgesloten. Er zijn op de balans van Het Poortje geen langlopende leningen opgenomen.

Continuïteitsparagraaf Portalis

Gegevensset

Kengetallen Portalis

Formatie in fte (ultimo jaar)	2017 (realisatie)	2018	2019	2020
Management en directie	4	4	4	4
Onderwijzend personeel	41	41	41	41
Onderwijsondersteunend personeel	6	5	5	5
Totaal	51	50	50	50

Leerlingaantallen Per vestiging	2017 realisatie		2018 prognose		2019 prognose		2020 prognose	
	1 okt	capaciteit	1 okt	capaciteit	1 okt	capaciteit	1 okt	capaciteit
Groningen Keerpunt	38	95	55	95	50	70	50	60
Groningen open VSO	37	n.v.t.	50	n.v.t.	60	n.v.t.	65	n.v.t.
Veenhuizen	29	44	35	44	37	44	44	44
Kortehemmen gesloten	18	21	24	24	24	24	24	24
Kortehemmen residentieel	24	n.v.t.	26	n.v.t.	30	n.v.t.	33	n.v.t.
Totaal	147	160	185	148	201	138	216	128

Toelichting op de kengetallen

Formatie

Vanaf 2018 zal de formatie meebewegen met de daling van het verwachte leerlingenaantal op de locaties Groningen Keerpunt en het gesloten deel van Kortehemmen. In 2017 is goed zichtbaar dat het werkelijke aantal leerlingen op 1 oktober lager ligt dan in de voorgaande jaren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lage bezetting van de capaciteit in Wilster en Juvaid. Voor de prognose van 2018 en volgende jaren houden we voor de exploitatie rekening met de omvang van de beschikbare capaciteitsplaatsen.

Naar verwachting zal de daling in het gesloten deel van de school (capaciteitsplaatsen) voor een groot deel gecompenseerd worden door de uitbreiding en groei van de nieuwe locatie(s), de niet-leerlingtelling gebonden activiteiten van Portalis en het residentieel deel van de locatie in Kortehemmen.

Leerlingaantallen

In 2015 is Portalis gestart met het uitbreiden van zijn activiteiten buiten de behandelinstellingen van het Poortje en Jeugdhulp Friesland. Daarnaast is de capaciteit van de behandelinstellingen, onder invloed van de transformatie jeugdzorg, aan veranderingen onderhevig. Deze ontwikkeling begint in 2017 zichtbaar te worden in de kengetallen van Portalis.

Nieuwe locatie

In 2017 is de nieuwe locatie van Portalis (open VSO) zichtbaar geworden in de leerlingaantallen. Deze locatie wordt bezocht door leerlingen die geen verbinding hebben met de behandelinstellingen van het Poortje. Het betreft hier vaak thuiszitters of dreigende thuiszitters. Bekostiging van deze leerlingen vindt plaats door middel van de reguliere leerlingtelling op 1 oktober, effectuering van de bekostiging vindt plaats door middel van de T-1 systematiek.

Omvang en bezetting capaciteitsplaatsen

De omvang en bezetting van de capaciteit van de behandelinstellingen waar Portalis aan gekoppeld is laat een aantal fluctuaties zien. Onder invloed van de transformatie in de jeugdzorg zal naar verwachting het aantal gesloten jeugdzorgplaatsen in Noord-Nederland afnemen. Parallel hieraan zal de omvang van dit deel van Portalis mee afnemen. Effectuering van de afname vindt plaats per 1 augustus in het jaar waarop de afname van de capaciteit is doorgegeven aan DUO.

Niet-leerlinggebonden activiteiten

Vanaf 2016 is Portalis gestart met het aanbieden van zijn expertise in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Dat heeft inmiddels geleid tot de inzet van personeel in diverse pilots en ontwikkeltrajecten. Daarnaast verzorgt Portalis modules voor het Noordelijk Onderwijs Gilde. Deze activiteiten zijn niet zichtbaar in leerlingaantallen, maar wel aan de kant van de opbrengsten. Naar verwachting zal dit onderdeel in de komende jaren een groei doormaken.

Meerjarenbegroting

(op niveau van Het Poortje incl. Portalis)

Balans (bedragen x €1.000,-)	2017 (realisatie)	2018	2019	2020
Activa				
Materiële vaste activa	3.488	3.493	3.293	3.184
Vlottende activa	8.685	5.362	5.562	5.671
Totaal activa	12.173	8.855	8.855	8.855
Passiva				
Algemene reserve	1.676	1.223	1.223	1.223
Bestemmingsreserve publiek	2.265	2.030	2.030	2.030
Bestemmingsfonds publiek	457	936	936	936
Voorzieningen	2.382	2.004	2.004	2.004
Kortlopende schulden	5.393	2.662	2.662	2.662
Totaal passiva	12.173	8.855	8.855	8.855

Toelichting op de balans

De materiële vaste activa worden jaarlijks afgeschreven. De afschrijvingen zijn ontleend aan de afschrijvingspercentages van de begroting 2018 en realisatie 2017.

In de prognoses is ervan uit gegaan dat de exploitatie van Het Poortje budgettair neutraal is. Voor Portalis is dat gebaseerd op de meerjaren prognose van de exploitatie (zie hieronder).

Vooraf voor de locaties Groningen (Wilster) en Kortehebben (Woodbrookers), die per 2015 gefinancierd worden door de gemeenten, is deze aanname enigszins risicovol, aangezien de komende jaren budgettaire verlagingen voor de jeugdzorg worden verwacht.

Voor deze meerjarenbegroting is de aanname gedaan dat de krimp van Wilster en Woodbrookers voor rekening komen van de gemeentelijke gefinancierde JeugdhulpPlus.

Daarmee zal Portalis haar eigen krimp op moeten vangen in de eigen exploitatie. Tegenover de krimp van de lagere bezetting als gevolg van de beschikbare capaciteitsplaatsen staan:

- een hogere opbrengst als gevolg van de uitbreiding van het aantal lesweken van 40 naar 48 weken; uitbreiding van activiteiten in het bieden van onderwijs aan nieuwe doelgroepen;
- verhoogde inzet op het gebied van expertise en ondersteuning in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Als gevolg van de aannames van sluitende exploitaties voor jeugdzorg en Portalis, is de omvang van de reserves stabiel. Door langdurige contracten en meerjaren krimpscenario's is vroegtijdig geanticipeerd middels reorganisaties waardoor de geprognostiseerde balans en resultaten reëel kunnen worden verondersteld.

De voorzieningen (waaronder reorganisatie) zullen naar verwachting in 2019 lager worden doordat verwachte uitgaven zich in 2018 zullen voordoen.

Exploitatie Portalis (bedragen x €1.000)	2017 (realisatie)	2018 (begroting)	2019 (prognose)	2020 (prognose)
Rijksbijdrage	5.087	4.955	4.635	4.315
Overige overheidsbijdragen	125	125	125	125
Overige baten	353	378	150	150
<i>Totaal baten</i>	<i>5.565</i>	<i>5.458</i>	<i>4.910</i>	<i>4590</i>
Personeelslasten	4.593	4.968	4.309	3.989
Afschrijvingen	50	56	46	46
Huisvestingslasten	193	128	128	128
Overige lasten	497	348	427	427
<i>Totaal lasten</i>	<i>5.334</i>	<i>5.500</i>	<i>4.910</i>	<i>4.590</i>
Saldo baten en lasten	231	-42	0	0

Toelichting op de exploitatie

De rijksbijdrage voor 2017 is nagenoeg gelijk aan de begroting voor 2018. De bekostiging in het gesloten deel van Portalis is sinds 2017 hoger vanwege de verplichting om 1200 uur i.p.v. 1000 uur te verzorgen. De bekostiging per leerling in het gesloten deel van de school is hierdoor hoger dan de bekostiging per leerling op het open deel van de school. Bij gelijkblijvende en/of stijgende leerlingaantallen kan dit een daling in de exploitatie opleveren.

Het positieve resultaat van Portalis is met name veroorzaakt doordat de personeelslasten lager zijn in relatie tot de beschikbare capaciteitsplaatsen. De extra uitgaven van de nieuwe locatie zijn in 2017 gecompenseerd met de lage bezetting en daarmee samenhangende lagere formatie inzet op het gesloten deel van de school.

Vanaf 2018 zullen de inkomsten jaarlijks afnemen als gevolg van de verwachte daling van het aantal leerlingen in de gesloten jeugdzorg als gevolg van krimp op de locatie Groningen Keerpunt. Deze daling kan worden beperkt doordat Portalis expertise heeft ontwikkeld in het bieden van onderwijs aan nieuwe doelgroepen buiten Het Poortje. In aansluiting op de bewegingen rond passend onderwijs wordt meer beroep gedaan op Portalis vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio.

Besparing op personeelslasten is vanaf 2018 mogelijk via afbouw van tijdelijk aangesteld of extern ingehuurd personeel, dan wel via natuurlijk verloop. De overige kosten kunnen naar verwachting goed mee dalen met de ontwikkeling van de inkomsten. De variabele kosten dalen mee met de lagere leerlingenaantallen. De vaste kosten zullen worden aangepast door nieuwe contractuele inkoopvoorwaarden. Zo zijn de huurlasten voor gebouwen gekoppeld aan het aantal leerlingen, dan wel het gebruikte aantal ruimtes.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden Portalis

Risico door fluctuaties in leerlingaantallen gesloten en open

Wanneer leerlingaantallen sterk fluctueren kan Portalis bekostiging mislopen.

Instabiliteit bekostiging/achterblijvende bekostiging

Instabiliteit in de bekostiging; onzekere bekostiging doordat OCW de bekostigingsvoorwaarden aanscherpt of delen uit de bekostiging bezuinigt.

Er kunnen prijsverschillen ontstaan tussen de bekostiging en de personele lasten. De loonkosten zijn in 2015 en 2016 gestegen, maar dit is niet volledig door OCW gecompenseerd. De verwachting is dat in de onderhandeling voor de nieuwe CAO een loonstijging wordt meegenomen.

Dalende capaciteit gesloten jeugdzorg

In 2017 is de capaciteit van Wilster met 7 plekken afgebouwd naar 95, en de capaciteit van Woodbrookers (onderdeel van Wilster) met 3 plekken naar 21. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging. De verwachting is dat in de komende jaren de capaciteit verder afgebouwd zal worden.

Ontwikkeling pensioenpremies (dekkingsgraad pensioenfonds)

In 2017 heeft het ABP een meerjarig premiebeleid aangekondigd vanwege de (te) lage dekkingsgraad. Dit heeft geleid tot een structureel hogere premie vanaf 2017. Ook in 2018 en 2019 zal de premie stijgen. Het is onzeker of deze stijging wordt gecompenseerd door het Rijk.

Groningen, 31 mei 2018

Wybe Cnossen | Astrid Veldhuizen

4.1 JAARREKENING

Het Poortje Jeugdinrichtingen bestaat uit:

- # Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting**
- # Wilster Intensieve Jeugdzorg (incl. Woodbrookers)**
- # Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding**

INHOUDSOPGAVE

- 4.1 Jaarrekening 2017**
- 4.1.1 Balans per 31 december 2017
- 4.1.2 Resultatenrekening over 2017
- 4.1.3 Kasstroomoverzicht over 2017
- 4.1.4 Algemene toelichting & grondslagen van waardering en resultaatbepaling
- 4.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2017
- 4.1.6 Toelichting op de resultatenrekening over 2017
- 4.1.7 WNT-verantwoording 2017
- 4.1.8 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening
- 4.1.9 Resultaatbestemming
- 4.1.10 Gebeurtenissen na balansdatum
- 4.1.11 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

4.1 JAARREKENING

4.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	3.487.858	3.260.735
Vlottende activa			
Onderhanden trajecten Jeugdzorg			
Debiteuren en overige vorderingen	2	1.483.703	1.803.045
Vorderingen uit hoofde van subsidies		0	0
Liquide middelen	3	7.301.879	5.624.579
Totaal vlottende activa		<u>8.785.583</u>	<u>7.427.624</u>
Totaal activa		<u><u>12.273.441</u></u>	<u><u>10.688.359</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	4	454	454
Algemene reserve		1.221.331	1.217.826
Algemene reserve Portalis		0	0
Bestemmingsreserves		2.364.626	2.087.886
Bestemmingsfondsen		<u>457.059</u>	<u>653.146</u>
Totaal eigen vermogen		4.043.470	3.959.312
Voorzieningen	5	2.837.397	2.282.364
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	6	5.392.574	4.446.683
Totaal passiva		<u><u>12.273.441</u></u>	<u><u>10.688.359</u></u>

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

4.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	Realisatie 2017 €	Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
OPBRENGSTEN:				
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	7	13.145.132	13.032.680	14.177.524
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	8	16.069.357	16.652.026	16.730.415
Overige bedrijfsopbrengsten	9	334.030	407.480	455.073
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>29.548.520</u>	<u>30.092.186</u>	<u>31.363.013</u>
LASTEN:				
Personeelskosten	10	22.312.674	21.816.973	22.513.977
Afschrijvingen op vaste activa	11	546.195	590.717	442.342
Overige bedrijfskosten	12	6.600.873	7.681.495	8.075.856
Som der bedrijfslasten		<u>29.459.742</u>	<u>30.089.186</u>	<u>31.032.175</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		88.778	3.000	330.838
Financiële baten en lasten	13	-4.620	-3.000	-3.348
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>84.159</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>327.491</u></u>
RESULTAATBESTEMMING				
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>		<u>2016</u> €
Toevoeging (+) / onttrekking (-):				
Algemene reserve		3.505		633.318
Bestemmingsreserve - Ministerie Veiligheid & Justitie		-33.603		-52.416
Bestemmingsfonds - Ministerie Veiligheid & Justitie		-117.087		-119.261
Bestemmingsreserve - Ministerie van OCW		231.343		-134.151
Bestemmingsreserve - Ministerie van VWS		0		0
Bestemmingsfonds - Ministerie van VWS		0		0
		<u><u>84.159</u></u>		<u><u>327.490</u></u>

4.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref	Over		Over	
		2017		2016	
		€	€	€	€
Bedrijfsresultaat			88.778		330.837
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	1	546.195		442.342	
- mutaties voorzieningen	5	555.033		75.616	
- overige mutaties eigen vermogen	4	<u>0</u>		<u>-4.123</u>	
			1.101.228		513.835
Veranderingen in vaste activa:					
- subsidie materiële vaste activa	1	<u>0</u>	0	<u>0</u>	0
Veranderingen in vlottende middelen:					
- vorderingen	2	319.342		638.559	
- kortlopende schulden (excl.schulden aan kredietinstellingen)	6	<u>945.888</u>		<u>-3.435.957</u>	
			1.265.229		-2.797.398
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>2.455.236</u>		<u>-1.952.726</u>
Ontvangen interest	13	0		0	
Betaalde interest		<u>-4.620</u>		<u>-3.348</u>	
			<u>-4.620</u>		<u>-3.348</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten			2.450.616		-1.956.074
Investeringen materiële vaste activa	1	-945.933		-708.603	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	<u>172.617</u>		<u>321.513</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-773.316		-387.090
Aflossing langlopende schulden		<u>0</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			0		0
Mutatie geldmiddelen			<u><u>1.677.300</u></u>		<u><u>-2.343.164</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		5.624.579		7.967.743	
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>7.301.879</u>		<u>5.624.579</u>	
Mutatie geldmiddelen	3		1.677.300		-2.343.164

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen is statutair gevestigd te Groningen en heeft haar feitelijke (hoofd)vestiging op Hoogeweg 9 te Groningen. De Stichting is ingeschreven in het Stichtingenregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41009061.

Het Poortje Jeugdinstellingen biedt gedwongen of justitiële jeugdzorg binnen de bredere onderwijs-, justitiële- en jeugdzorgketen. Het Poortje is specialist in het bieden van gesloten behandeling in een drie milieus-setting (wonen, onderwijs/arbeid en vrije tijd). De doelgroep van Het Poortje Jeugdinstellingen wordt langdurig en structureel in de ontwikkeling bedreigd en kent een multi-complexe problematiek. De regio Noord-Nederland (Groningen, Friesland en Drenthe) is het zorggebied voor de organisatie met beperkte overloop uit overige regio's in Nederland.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Hoofdstuk 640, Organisatie-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van continuïteitsveronderstelling. De subsidierelatie met Ministerie van VWS is als gevolg van de transitie van jeugdzorgbudgetten overgeheveld naar de gemeenten. Met de gemeenten in de Provincies Groningen, Friesland en Drenthe is een contract afgesloten voor de jaren 2015 tot en met 2017 waarin afspraken zijn gemaakt over de ontwikkeling van capaciteit en beschikbaar budget. In 2017 zijn de contractvoorwaarden voor 2018 bepaald. Voor 2019 wordt er vanuit gegaan dat het contract wordt verlengd op basis van contractonderhandelingen.

Foutherstel, schattingswijzigingen en stelselwijzigen

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijking met de begroting

De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers zijn gebaseerd op de door de Raad van Bestuur vastgestelde en door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2017.

De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig, aangepast ten behoeve van de vergelijkbaarheid.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen en de materiële vaste activa zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen. Deze schattingen en veronderstellingen zijn nader toegelicht in de waarderingsgrondslagen op de balansposten in de jaarrekening. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Groepsverhoudingen

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen vormt een groep met Stichting Elker, Stichting Viyuna en Stichting Combinatie Elker-Het Poortje. Aan het hoofd van deze groep staat Stichting Combinatie Elker-Het Poortje te Groningen. De jaarrekening van Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

Verbonden rechtspersonen

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen worden aangemerkt als een verbonden partij. Ook het groepshoofd Stichting Combinatie Elker-Het Poortje is aan te merken als een verbonden partij. De groep heeft de volgende verbonden stichtingen:

- Stichting Combinatie Elker-Het Poortje te Groningen
- Stichting Elker te Groningen
- Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen te Groningen
- Stichting Viyuna
- Coöperatieve vereniging Jez U.A. te Groningen. Jez is gezien de gezagsverhoudingen aan te merken als een verbonden partij.

Het Poortje onderhoudt middels Behandelcentrum Woodbrookers een samenwerkingsrelatie met Jeugdhulp Friesland. Het Poortje is daarbij hoofdaannemer en Behandelcentrum Woodbrookers onderaannemer. Het Poortje brengt binnen Woodbrookers 21 plaatsen gesloten JeugdhulpPlus in en stelt daarvoor subsidie beschikbaar. De bij de 21 gesloten plaatsen behorende subsidie bedraagt € 2.450.436. Dit subsidiebedrag is inclusief € 245.488 kapitaalslasten van het ministerie van VWS en € 47.975 vervoerskosten van het RIGG. De subsidie is beschikbaar gesteld aan Stichting Woodbrookers ten behoeve van hun exploitatie, welke vervolgens een subsidieverantwoording overleggen aan Het Poortje.

De ontvangst van deze subsidie en het doorbetalen daarvan aan Woodbrookers is afzonderlijk verwerkt in de exploitatiecijfers van deze jaarrekening. Daarnaast zijn de door Behandelcentrum Woodbrookers gemaakte kosten afzonderlijk verantwoord onder de lasten. Woodbrookers stelt een eigen jaarrekening op die gepubliceerd wordt op jaarverslagenzorg.nl. Het Poortje is verantwoordelijk voor de subsidieafrekening met het RIGG. Aan de Stichting Woodbrookers heeft Het Poortje vergoedingen in rekening gebracht voor bestuur en administratiekosten, ten bedrage van € 24.025. Deze bijdrage is verwerkt in de overige bedrijfsopbrengsten.

Subsidieregeling

Bij het samenstellen van de jaarrekening en verantwoording is rekening gehouden met de aanwijzingen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sociale Zaken en met de aanwijzingen zoals aangegeven in RJ 660.403, de toelichtende brochure bij de richtlijn Jaarverslag Onderwijs en de aanvullende afspraken met betrekking tot het onderwijscomponent in de jaarverslaggeving in de brief 389858 d.d. 25 april 2012.

4.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de de geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Het Poortje zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of van betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Het Poortje. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op gehele euro's.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Door het Ministerie van Veiligheid en Justitie goedgekeurde vaste activa worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en het goedgekeurde investeringsbedrag onder aftrek van de ontvangen investeringssubsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten.

Het meerdere boven het goedgekeurde investeringsbedrag wordt ten laste van de exploitatie gebracht.

Voor de vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek geen substitutievrijheid bestaat binnen het verkregen budget, is de afschrijvingsperiode gelijk aan de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Rentelasten gedurende de bouw worden niet geactiveerd.

De volgende afschrijvingspercentages (in procenten van de aanschafwaarde minus eventuele restwaarde) worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen: 0-10%.
- Machines en installaties: 10-12,5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10-25%.

Groot onderhoud

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Het Poortje beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Bij de bepaling van deze voorziening wordt de statische methode gehanteerd.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Algemene reserve, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de Stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht.

Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Algemene reserve

Onder Algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de Stichting vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden op balansdatum gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen in betreffende boekjaar en naar volgende jaren af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van te verwaarlozen betekenis is. Als disconteringsvoet voor de contant making is het rentepercentage op 0,5% gesteld, gelijk aan het rentetarief op een 10-jarige staatslening ultimo boekjaar. Voor Portalis (segment Ministerie OCW) is een disconteringsvoet van 1% aangehouden.

Voor de voorzieningen jubileumverplichtingen, vitaliteit en garantie is rekening gehouden met een uitstroomkans, welke de toekomstige jaarlijkse verplichting verlaagt naarmate die verplichting verder in de toekomst ligt.

De uitstroomkans is ultimo 2017, vanwege de ontwikkelingen in het personele verloop, bijgesteld naar 19,9%.

Voorziening Jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een blijfkansberekening per leeftijdjaar en jubileumleeftijd.

Voorziening Vitaliteit

De voorziening betreft de contante waarde van het vanwege de cao uit te keren vitaliteitsbudget aan medewerkers vanaf de maand waarin medewerker 10 jaar jonger is dan de voor hem op dat moment geldende AOW leeftijd. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een uitstroomkans van 19,9% per jaar en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0,5% per jaar.

Voorziening Garantie

De voorziening betreft de contante waarde van het vanwege de cao uit te keren garantieverlof aan medewerkers die 55 jaar of ouder zijn of 55 jaar worden, geboren zijn vóór 1-1-1961, vóór 1-1-2006 in dienst waren van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van de cao Jeugdzorg en dat tot 1-1-2010 onafgebroken zijn geweest. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een uitstroomkans van 19,9% per jaar en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0,5% per jaar.

Voorziening Langdurig zieken

Onder deze voorziening worden begrepen de kosten inzake het eigen risico van twee jaren loondoorbetaling, conform de cao-Jeugdzorg en eventuele frictiekosten met betrekking tot langdurig ziekteverzuim. Langdurige ziekte is vastgesteld op basis van de op moment van balansdatum bekende ziektegevallen (langer dan 2 maanden ziek), die naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te kunnen verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Op basis van ziektehistorie en rapportages van de Arbodienst wordt door het management een inschatting gemaakt van het hiervoor genoemde. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

In de berekening is rekening gehouden met loondoorbetaling tot maximaal 2 jaar na de eerste ziektedag, waarbij na 1 jaar ziekte 70% van het salaris wordt doorbetaald. Bij re-integratie voor een deel van de contracturen wordt 85% van het salaris doorbetaald. Na 2 jaar vervalt de loondoorbetalingsverplichting. Medewerker krijgt mogelijk vanaf dit moment een WIA-uitkering.

De loonkosten in de berekening zijn inclusief sociale lasten en pensioenen.

Voorziening 57plus

Onder deze voorziening worden begrepen de inschatting van de kosten ter dekking van de 57+ regeling.

Voorziening Onderhoud gebouw

De voorziening onderhoud gebouw wordt gevormd voor de verwachte kosten inzake periodiek (groot) onderhoud van panden en installaties gebaseerd op het meest actuele meerjaren onderhoudsplan.

Het meerjaren onderhoudsplan heeft een looptijd van 10 jaren. Door gebruik te maken van de voorziening onderhoud gebouw worden de lasten van onderhoud gelijkmatig verdeeld over de komende (10) jaren.

De voorziening bestaat grotendeels uit, als deze zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan, (her)straat werkzaamheden, onderhoud daken, schilder/behangwerk, servicebeurten diverse activa. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

De werkelijke lasten kunnen schuiven tussen boekjaren. De dotatie blijft gelijk aan de in het MJOP opgenomen bedragen.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoeslag (ORT) over gewerkte uren krijgen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantie verlof. De voorziening ORT verplichting betreft de inschatting van de kosten van de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

Voorziening verlieslatend contract

De voorziening voor het verlieslatende contract betreft het negatieve verschil tussen de verwachte voordelen uit de door de stichting te ontvangen prestaties en de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen te voldoen. De onvermijdbare kosten zijn de kosten die ten minste moeten worden gemaakt gedurende de looptijd van de overeenkomst, zijnde de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen.

4.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten jeugdwet en opbrengsten wmo worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg respectievelijk wmo-prestaties. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever. Tot de opbrengsten jeugdwet worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten anders dan uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning en subsidies. De overige opbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten.

Personeelskosten

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen en salarissen en andere personeelslasten worden verantwoord in de periode waarin personeel op grond van de arbeidsvoorwaarden het recht op beloning verkrijgt. Sociale lasten worden toegerekend aan dezelfde periode als de lonen en salarissen waaraan deze sociale lasten direct kunnen worden toegerekend.

Pensioenen

De Stichting heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en het ABP. De Stichting betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De nieuwe dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Ultimo 2017 was de beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn 98,6% en van het ABP 101,5%.

De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de stichting. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van Het Poortje in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Leasing

Het Poortje kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm. Als Stichting optreedt als lessee in een operationeel lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig RJ 640 en de subsidievoorschriften van de Ministeries van Veiligheid & Justitie, Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten:

Segment 1: Juvaid (Ministerie van Veiligheid en Justitie)

Segment 2: Portalis (Ministerie van OCW)

Segment 3: Wilster (Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten)

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten per subsidieverstreker. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- Voor segment Ministerie van OCW vindt toerekening van indirecte kosten plaats op basis van werkelijke kosten op een vooraf afgesproken niveau conform begroting;
- Voor de overige indirecte kosten vindt een algemene verdeelsleutel plaats met toerekening aan segment Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten;
  - indirecte personeelskosten: verdeling Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%;
  - indirecte materiële kosten: verdeling Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%;
  - indirecte overige kosten: verdeling Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%.

De verdeelsleutels zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de begroting 2016.

4.1.4.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

4.1.4.6 Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

4.1.4.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

4.1.4.8 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

4.1.4.9 Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

Het Poortje maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Het Poortje handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen die Het Poortje heeft uit staan op balansdatum bestaan hoofdzakelijk uit vorderingen op het Ministerie van Veiligheid en Justitie, Ministerie van OCW, Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten en gemeenten. Voor het afdekken van het kredietrisico is door Het Poortje een voorziening opgenomen, die in aftrek is gebracht op de vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Het huidige beleid van Het Poortje is om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	1.798.555	1.900.147
Machines en installaties	783.094	405.467
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	637.103	782.505
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	269.107	172.617
Totaal materiële vaste activa	3.487.858	3.260.737

Verloop materiële vaste activa 2017 (in euro's)

	Bedrijfsgebouw en en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruit-betalingen op MVA	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.900.147	405.467	782.505	172.617	3.260.737
Bij: investeringen		496.905	179.921	269.107	945.933
Af: investeringssubsidies					0
Af: afschrijvingen	-101.593	-119.278	-325.323	0	-546.195
Af: subsidies					0
Af: bijzondere waardeverminderingen					0
Af: terugname geheel afgeschreven activa					0
Af: desinvesteringen		0	0	0	0
Af: geactiveerde activa in uitvoering	0	0	0	-172.617	-172.617
Boekwaarde per 31 december	1.798.555	783.094	637.103	269.107	3.487.858
Aanschafwaarde	14.420.766	2.071.807	6.855.423	269.107	23.617.102
Subsidie	-5.666.203				-5.666.203
Cumulatieve afschrijvingen	-6.956.009	-1.288.712	-6.218.320	0	-14.463.041
	1.798.555	783.094	637.103	269.107	3.487.858
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 10%	10 - 12,5%	10 - 25%	0%	

De activa zijn waar mogelijk toegewezen aan de te onderscheiden segmenten. Om aan te sluiten bij de subsidievoorwaarden van de ministeries. Er zijn echter activa die niet verdeeld kunnen worden. Deze zijn verantwoord onder de noemer Algemeen Poortje.

Segment Het Poortje Algemeen	248.297	113.281	368.240	157.229	887.047
Segment 1: Juvia	142.331	23.644	86.995	60.621	313.591
Segment 2: Portalis	37.498	150.734	105.071	0	293.303
Segment 3: Wilster	1.370.429	495.435	76.797	51.256	1.993.918
	1.798.555	783.094	637.103	269.107	3.487.858

	Bedrijfsgebouw en en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruit-betalingen op MVA	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	272.096	163.825	439.109	0	875.031
Bij: investeringen	0	0	75.702	157.229	232.932
Af: investeringssubsidies					0
Af: afschrijvingen	-23.800	-50.545	-146.571	0	-220.916
Af: bijzondere waardeverminderingen					0
Af: terugname geheel afgeschreven activa					0
Af: desinvesteringen	0				0
Af: geactiveerde activa in uitvoering	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	248.297	113.281	368.240	157.229	887.047
Aanschafwaarde	353.682	512.419	2.364.276	157.229	3.387.607
Cumulatieve waardeverminderingen					0
Cumulatieve afschrijvingen	-105.386	-399.139	-1.996.037	0	-2.500.562
	248.297	113.281	368.240	157.229	887.047
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 10%	10%	12,5 - 25%	0%	

De materiële vaste activa van Bestuur en Bedrijfsvoering bestaan per 1 januari uit:

- Eigen bijdrage in de brandscan	272.096
- Machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting, bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op MVA ten behoeve van de dienstverlening door de bedrijfsvoering aan de specialisaties:	602.935

De afschrijvingskosten uit deze materiële vaste activa maken deel uit van de indirecte materiële kosten, die worden toegerekend aan de bedrijfssegmenten van Juvia en Wilster. zie ook de grondslagen van segmentering 6.4.4.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Segment 1: Juvaïd (Ministerie van Veiligheid en Justitie)

	Bedrijfsgebouw en en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voorstel-betalingen op MVA	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	156.576	38.440	138.483	44.209	377.707
Bij: investeringen	0	5.051	46.441	60.621	112.112
Af: investeringssubsidies					0
Af: afschrijvingen	-14.245	-19.845	-97.929	0	-132.020
Af: bijzondere waardeverminderingen					0
Af: terugname geheel afgeschreven activa					0
Af: desinvesteringen	0	0	0	0	0
Af: geactiveerde activa in uitvoering	0	0	0	-44.209	-44.209
Boekwaarde per 31 december	142.331	23.644	86.995	60.621	313.591
Aanschafwaarde	2.670.751	217.719	2.172.712	60.621	5.121.803
Cumulatieve waardeverminderingen					0
Cumulatieve afschrijvingen	-2.528.420	-194.074	-2.085.718	0	-4.808.212
	142.331	23.644	86.995	60.621	313.591
Gehanteerde afschrijvingspercentages	4 - 10%	10,0%	10 - 25%		

Bij het schrijven van het Ministerie van Justitie d.d. 12 september 2003 en 15 augustus 2006 zijn er subsidies verstrekt voor de afschrijvingscomponent van de overdracht van de gebruikszaken van de Veenpoort. De afschrijvingen lopen parallel aan de subsidieverstrekking. De investeringen voor een bedrag van € 1.918.799 in 2003 zijn in 5 jaar afgeschreven en een investering voor een bedrag van € 1.259.742 wordt in 10 jaar afgeschreven.

Segment 2: Portalis (Ministerie van OCW)

	Bedrijfsgebouw en en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voorstel-betalingen op MVA	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	40.460	1	125.405	8.819	174.684
Bij: investeringen	0	152.000	25.307	0	177.307
Af: investeringssubsidies					0
Af: afschrijvingen	-2.962	-1.267	-45.643	0	-49.871
Af: bijzondere waardeverminderingen					0
Af: terugname geheel afgeschreven activa					0
Af: desinvesteringen		0			0
Af: geactiveerde activa		0			0
Af: geactiveerde activa in uitvoering				-8.819	-8.819
Boekwaarde per 31 december	37.498	150.733	105.071	0	302.121
Aanschafwaarde	176.466	152.000	698.007	0	1.026.472
Cumulatieve waardeverminderingen					0
Cumulatieve afschrijvingen	-138.968	-1.267	-592.936	0	-733.171
	37.498	150.733	105.071	0	293.302
Gehanteerde afschrijvingspercentages	1,7%	10,0%	10 - 25%		

Toelichting:

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Segment 3: Wilster

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs-middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voorstelbetalingen op MVA €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari	1.431.017	203.201	79.508	119.589	1.833.315
Bij: investeringen	0	339.855	32.472	51.256	423.583
Af: investeringssubsidies					0
Af: afschrijvingen	-60.587	-47.622	-35.180	0	-143.388
Af: subsidie	0				0
Af: bijzondere waardeverminderingen					0
Af: terugname geheel afgeschreven activa					0
Af: desinvesteringen					0
Af: geactiveerde activa in uitvoering	0	0	0	-119.589	-119.589
Boekwaarde per 31 december	1.370.430	495.434	76.800	51.256	1.993.921
Aanschafwaarde	11.219.868	1.189.669	1.620.428	51.256	14.081.220
Subsidie	-5.666.203				-5.666.203
Cumulatieve waardeverminderingen					0
Cumulatieve afschrijvingen	-4.183.234	-694.234	-1.543.628	0	-6.421.096
	1.370.430	495.434	76.800	51.256	1.993.921
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 10%	10 - 12,5%	10 - 25%		

Toelichting:

Bij schrijven van het Ministerie van Justitie d.d. 11 november 1987 is toestemming verkregen om uitvoering te geven aan de nieuwbouw tot een bedrag van f 10.000.000 (€ 4.537.802). Door het Ministerie van Justitie is een bouwsubsidie verstrekt van f 4.000.000 (€ 1.815.121), het resterende bedrag ad f 6.000.000 (€ 2.722.681) is in 1988 gefinancierd door een beroep te doen op de kapitaalmarkt.

Bij schrijven van het Ministerie van Justitie d.d. 16 mei 1997, 25 juni 1998 en 8 december 1998 is toestemming verkregen om uitvoering te geven aan de nieuwbouw tot een bedrag van f 10.183.257 (€ 4.620.961). Door het Ministerie van Justitie is een bouwsubsidie verstrekt van f 10.183.257 (€ 4.620.961).

Bij schrijven van het Ministerie van Justitie d.d. 19 mei 1999, 10 september 1999 en 3 februari 2000 is toestemming verkregen om uitvoering te geven aan de nieuwbouw tot een bedrag van f 11.519.699 (€ 5.227.412) en bij schrijven van 12 december 2000 voor de verbouw en achterstallig onderhoud f 1.046.953 (€ 475.807).

Bij schrijven van het Ministerie van Justitie d.d. 16 juli 2002 is toestemming verkregen om uitvoering te geven aan de uitbreiding van 4 afdelingen beperkt beveiligde plaatsen en voor het project kantoorvoorzieningen tot een bedrag van € 9.345.000, en bij schrijven d.d. 11 december 2002 voor renovatie Waterpoort tot een bedrag van € 197.902.

In het kader van de overgang van de bekostiging van de JeugdzorgPlus van het Ministerie van VWS naar de gemeenten per 1 januari 2015 (transitie jeugdzorg), is betreffende het boekjaar 2014 met het Ministerie van VWS een subsidie voor toekomstige kapitaallasten overeengekomen van € 5.666.203. Deze subsidie is begin 2015 ontvangen en per 31 december 2014 in mindering gebracht op de boekwaarde van het gebouw aan de Hoogeweg 9 te Groningen.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

2. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt :

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	47.264	84.455
<i>Vorderingen op groepsmaatschappijen:</i>		
Stichting Elker	40.107	125.518
Stichting Viyuna	10.119	9.517
<i>Vorderingen uit hoofde van subsidies:</i>		
Ministerie van VWS		
Ministerie van Veiligheid en Justitie inzake ESF	954.326	604.326
Ministerie van OCW	179.752	173.597
Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten	0	522.998
Buitenregionale gemeenten	6.855	0
<i>Overige vorderingen:</i>		
Overige vorderingen	10.582	14.125
Te vorderen ziektekosten jeugdigen	2.627	3.731
Projectmatig onderhanden werk	0	23.747
<i>Vooruitbetaalde bedragen:</i>		
Overige vooruitbetaalde bedragen	176.078	135.945
Vooruitbetaalde verzekeringspremies	43.768	43.042
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	12.225	27.003
<i>Nog te ontvangen bedragen:</i>		
Overlopende posten te ontvangen	0	35.040
Totaal Debiteuren en overige vorderingen	1.483.703	1.803.045

Toelichting vorderingen uit hoofde van subsidies					
	Subsidiejaar	Stadium van vaststelling			
Ministerie van Veiligheid en Justitie inzake ESF					
ESF Subsidie	2015	Onderhanden	454.326	354.326	
ESF Subsidie	2016	Onderhanden	350.000	250.000	
ESF Subsidie	2017	Onderhanden	150.000	0	
			<u>954.326</u>	<u>604.326</u>	
De verantwoorde ESF subsidies zijn schattingen naar beste inzicht gedaan op basis van ervaringen uit het verleden ten aanzien van controlecorrecties en de uiteindelijke definitieve vaststelling van de ingediende eindverantwoording.					
Ministerie van OCW					
Instellingssubsidie	2016-2017	Afgerekend	0	173.597	
Instellingssubsidie	2017-2018	Onderhanden	179.752	0	
			<u>179.752</u>	<u>173.597</u>	
Gemeenten					
Buitenregionale gemeenten	2017	Nog te ontvangen	6.855	0	
			<u>6.855</u>	<u>0</u>	

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 20.808 (2016 € 19.998).
Overige vooruitbetaalde bedragen bestaan grotendeels uit vooruitbetaalde licenties tbv van de ICT.
De resterende looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt :

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	7.282.844	5.598.500
Kassen	19.035	26.079
Totaal liquide middelen	<u>7.301.879</u>	<u>5.624.579</u>

De liquide middelen staan ter vrije besteding van Het Poortje Jeugdinstellingen. Het saldo staat hoofdzakelijk uit bij de Schatbankierfaciliteit van het Ministerie van Financiën. Daarnaast beschikt Het Poortje Jeugdinstellingen over een rekening-courant-faciliteit van € 2.000.000 bij een kredietinstelling. Hierover is voor de kredietinstelling geen zekerheid aanwezig.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	454	454
Algemene reserve	1.221.331	1.217.826
Bestemmingsreserves	2.364.626	2.087.886
Bestemmingsfondsen	457.059	653.146
Totaal eigen vermogen	<u>4.043.470</u>	<u>3.959.312</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Kapitaal	454	0	0	454
Algemene reserve	1.217.826	3.505	0	1.221.331
Bestemmingsreserve - Ministerie van OCW	2.413.891	231.343	0	2.645.234
Bestemmingsreserve - Ministerie van Veiligheid en Justitie	-326.006	-33.603	79.000	-280.609
Bestemmingsfonds - Ministerie van Veiligheid en Justitie	653.146	-117.087	-79.000	457.059
Totaal eigen vermogen	<u>3.959.312</u>	<u>84.159</u>	<u>0</u>	<u>4.043.470</u>

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 6.2.

Algemene reserve

In het kader van de transitie en overgang van de jeugdzorg per 1 januari 2015 is de bestemmingsreserve en het bestemmingsfonds van Ministerie van VWS via een overige mutatie overgeheveld naar de algemene reserve. Vanaf 2015 wordt het resultaat van segment Wilster via de resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Ministerie van OCW

De mutatie van de bestemmingsreserve van Ministerie van OCW betreft het resultaat van het segment Portalis.

Bestemmingsreserve en bestemmingsfonds Ministerie van Veiligheid en Justitie

Voor de voorziening langdurig zieken en voorziening reorganisatie wordt door het Ministerie van Veiligheid en Justitie geen toestemming gegeven. Daardoor worden de voorzieningen uit de bestemmingsfonds van het Ministerie van Veiligheid en Justitie gehaald en toegekend aan de bestemmingsreserve.

Voor de vorming van de ORT voorziening is wel toestemming afgegeven door het ministerie van Veiligheid en Justitie. Vooraf was bij vorming van de voorziening hiermee geen rekening gehouden. De dotatie van 2016 is in 2017 alsnog ten laste gekomen van de bestemmingsfonds

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

5. Voorzieningen

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	271.034	24.510	0	7.707	287.837
Voorziening vitaliteit en garantie	540.165	26.798	0	0	566.963
Voorziening langdurig zieken	65.098	5.872	0	24.437	46.533
Voorziening onderhoud gebouw	799.359	268.324	81.384	0	986.299
Voorziening 57plus	420.709	169.376	105.476	175.844	308.765
Voorziening onregelmatigheidstoelag	186.000	0	0	0	186.000
Voorziening verlieslatend contract	0	455.000	0	0	455.000
	<u>2.282.364</u>	<u>949.880</u>	<u>186.859</u>	<u>207.988</u>	<u>2.837.397</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

31-dec-17
€

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	1.319.581
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	1.517.816
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	351.515

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubilea voorziening is gevormd voor toekomstige jubilea uitkeringen voor alle segmenten van Het Poortje. De disconteringsvoet voor de jubileumvoorziening van Ministerie van OCW wijkt af van Ministerie van Veiligheid en Justitie en Ministerie van VWS. De disconteringsvoet voor Ministerie van OCW bedraagt 1%. De disconteringsvoet voor Ministerie van Veiligheid en Justitie en Ministerie van VWS bedraagt 0,5%.

Voorziening vitaliteit en garantie

De voorziening vitaliteit is gevormd in 2008 voor Wilster en Juvaïd als gevolg van een wijziging in de richtlijnen van de jaarverslaggeving. In 2009 is de regeling in de cao gewijzigd waardoor een garantieregeling voor oude rechthebbenden is ontstaan. De waarde van toekomstige aanspraken uit hoofde van deze nieuwe regelingen voor Wilster en Juvaïd worden onder deze noemers gepresenteerd. Er is een lagere disconteringsvoet bij de waardering op contante waarde van de voorziening vitaliteit en garantie toegepast dan in 2016. De hierbij gehanteerde rentevoet bedraagt 0,5%.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de medewerkers die al lange tijd afwezig zijn wegens ziekte en waarvan de verwachting is dat deze niet terug zullen keren in hun functie.

Voorziening onderhoud gebouw

De voorziening onderhoud gebouw heeft specifiek betrekking op het gebouw van Wilster te Groningen. Per 2013 is besloten om deze voorziening in te stellen om de jaarlijkse verwachte uitgaven voor gepland groot onderhoud aan het gebouw te kunnen spreiden, zonder dat dit grote fluctuaties geeft in de exploitatie. De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op een inventarisatie en onderhoudsplan uitgevoerd door een extern bureau, leidend tot een 10 jaren plan voor te plannen onderhouds uitgaven. Afgelopen jaar is er minder uit de voorziening onttrokken dan vooraf verwacht zou worden volgens het 10 jaren plan.

Voorziening 57plus

Onder deze voorziening worden begrepen de inschatting van de kosten ter dekking van de 57+ regeling.

Voorziening onregelmatigheidstoelag

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoelag (ORT) over gewerkte uren krijgen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantie verlof. Op basis van rechterlijke uitspraken over de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016 is een voorziening gevormd voor deze verplichting. In 2016 is op grond van de inschattingen en waarderingssystematiek € 186.000 gedoteerd aan de voorziening ORT verplichting.

Voorziening verlieslatend contract

Wilster heeft voor 2018 opnieuw afspraken gemaakt met de provincie Friesland. Deze overeenkomst is op onderdelen verlieslatend. De Raad van Bestuur heeft in het boekjaar 2017 onvoldoende tijd gehad om te kunnen anticiperen op de uitkomsten van de overeenkomst waardoor de kostenstructuur op onderdelen zich niet juist verhouden tot de tarieven. Hierdoor ontstaan in 2018 frictiekosten, waarvoor ter dekking van deze kosten een voorziening is gevormd. Begin 2018 wordt door de raad van bestuur een plan uitgewerkt om de kostenstructuur van de organisatie aan te passen aan het toegekende budget. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Segment 1: Juvaïd (Ministerie van Veiligheid en Justitie)

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	79.984	17.232	0	0	97.216
Voorziening vitaliteit en garantie	216.555	9.483	0	0	226.039
Voorziening langdurig zieken	20.285	5.872	0	0	26.157
Voorziening 57plus	64.016	67.284	39.553	0	91.747
Voorziening onregelmatigheidstoelag	79.000	0	0	0	79.000
	<u>459.839</u>	<u>99.872</u>	<u>39.553</u>	<u>0</u>	<u>520.158</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

31-dec-17

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	203.534
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	316.624
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	124.669

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen
Segment 2: Portalis (Ministerie van OCW)

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Jubilea voorziening	37.859	0	0	7.707	30.152
Voorziening 57plus	0	102.091	0	0	102.091
	<u>37.859</u>	<u>102.091</u>	<u>0</u>	<u>7.707</u>	<u>132.243</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-17
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	104.690
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	27.553
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	25.499

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
Segment 3: Wilster

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Jubilea voorziening	153.191	7.278	0	0	160.469
Voorziening vitaliteit en garantie	323.608	17.315	0	0	340.923
Voorziening langdurig zieken	44.814	0	0	24.437	20.376
Voorziening onderhoud gebouw	799.359	268.324	81.384	0	986.299
Voorziening 57plus	356.693	0	65.922	175.844	114.927
Voorziening onregelmatigheidstoelag	107.000	0	0	0	107.000
Voorziening verlieslatend contract	0	455.000	0	0	455.000
	<u>1.784.665</u>	<u>747.916</u>	<u>147.306</u>	<u>200.281</u>	<u>2.184.994</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-17
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	1.011.357
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	1.173.637
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	201.347

6. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	1.174.096	887.933
<i>Schulden aan groepsmaatschappijen:</i>		
Stichting Combinatie Elker - het Poortje	264.456	375.272
Belastingen en sociale premies	971.607	686.053
Schulden terzake pensioenen	114.449	242.294
<i>Schulden uit hoofde van subsidies</i>		
Ministerie van Veiligheid en Justitie	807.942	498.804
Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten	185.008	0
<i>Overige schulden:</i>		
Vakantiegeld	467.665	454.857
Vakantiedagen	364.627	357.611
Overlopende facturen te betalen	266.156	103.291
Onroerende zaakbelasting	151.992	0
Overige schulden	113.547	197.969
Behandelcentrum Woodbrookers	106.790	80.335
Energie	105.000	154.311
Te verrekenen accountantskosten	68.350	49.308
Nog te betalen salarissen	64.189	66.283
Te verrek. Huisvestingskosten	55.036	113.383
Contributie landelijke lidmaatschap	31.064	0
Te verrekenen reiskostenvergoeding	25.020	25.020
Aansprakelijkheidsverzekering	25.000	0
Te verrekenen administratiekosten	20.000	24.000
Projectmatig onderhanden werk	10.580	10.600
Te verrekenen uitkeringen personeel	0	119.359
Eenmalige kapitaalstorting Woodbrookers 2010	0	0
	<u>5.392.574</u>	<u>4.446.683</u>

Toelichting schulden uit hoofde van subsidies

	Subsidiejaar	Stadium van vaststelling		
Ministerie van Veiligheid en Justitie				
Instellingssubsidie	2015	Afgerekend	0	455.844
Instellingssubsidie	2016	Afgerekend	0	42.962
Instellingssubsidie	2017	Onderhanden	67.221	0
Instellingssubsidie	2018	Onderhanden	740.721	0
			<u>807.942</u>	<u>498.806</u>

Toelichting:

De resterende looptijd van de schulden is korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

Vanaf 1 januari 2014 maken Stichting Combinatie Elker-Het Poortje te Groningen, Stichting Elker te Groningen en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen te Groningen deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. In 2016 is Stichting Vijuna toegevoegd aan de fiscale eenheid. Op grond van de voegingsvoorwaarden is iedere participant van deze fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze fiscale eenheid als geheel vanaf 1 januari 2014.

De Stichting heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende contracten en overeenkomsten:

	betaalbaar binnen 1 jaar	betaalbaar 1-5 jaar	betaalbaar na 5 jaar	Totaal 31-dec-17
	€	€	€	€
Meerjarige financiële verplichtingen				
Huur gebouw Woodbrookers (Portalis)	54.702	109.404	0	164.106
Lease auto's	8.871	0	0	8.871
Lease kopieermachines	36.525	27.394	0	63.919
Lease koffieautomaten	4.617	11.543	0	16.161
Totaal meerjarige financiële verplichtingen	<u>104.715</u>	<u>148.341</u>	<u>0</u>	<u>253.056</u>

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) -meer dan voorheen- tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden.

Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidiebesluit', omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt naar verwachting (veel) sneller aangenomen dat jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg.

Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt onder meer te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting, de ANBI-status en de statutaire doelstellingen en bepalingen van Het Poortje Jeugdinstellingen.

Momenteel vindt op landelijk niveau overleg plaats tussen onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Financiën en sectorale belangenbehartigingsorganisaties ten aanzien van de hierboven geschetste fiscale problematiek. Over de eventuele uitkomsten van dit overleg, meer in het bijzonder of en onder welke voorwaarden vennootschapsbelastingplicht kan worden afgewend, is thans nog niets inhoudelijks bekend. Om voornoemde reden heeft Het Poortje Jeugdinstellingen geen rekening gehouden met een eventuele vennootschapsbelastingplicht in de jaarrekening.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

BATEN

7. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Opbrengsten Jeugdwet	13.145.132	13.032.680	14.177.524
Totaal	<u>13.145.132</u>	<u>13.032.680</u>	<u>14.177.524</u>

Toelichting:

De opbrengst uit buitenregionale omzet is hoger dan vooraf begroot

8. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Veiligheid en Justitie	9.936.103	11.155.326	10.998.262
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	830.284	638.027	660.043
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van OC&W	4.716.131	4.472.862	4.584.855
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	236.839	135.811	237.256
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	350.000	250.000	250.000
Totaal	<u>16.069.357</u>	<u>16.652.026</u>	<u>16.730.415</u>

Toelichting:

De RijksGebouwenDienst heeft bij Juvaid een huurverlaging doorgevoerd daarop is de huurvergoeding van het Ministerie van J&V aangepast

9. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt :

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<i>Overige dienstverlening:</i>			
Opbrengst DOK3	-51.399	100.000	323.339
Vergoedingen Woodbrookers (1% handling fee en vergoeding bestuurder)	24.025	23.950	27.323
Huuropbrengst Unit 3	0	87.500	0
Teruggaaf Milieubelasting	0	25.000	746
<i>Overige opbrengsten:</i>			
Stichting SWV: extreme projecten	182.989	171.030	0
Stichting SWV: ZO friesland	147.910	0	0
Stichting SWV:inzet medewerkers	0		48.533
Stichting SWV:groei bekostiging	0		24.942
Overige opbrengsten	30.506		30.189
	<u>334.030</u>	<u>407.480</u>	<u>455.073</u>

Het samenwerkingsverband met Verslavingzorg Noord Nederland en Reik omtrent DOK 3 is beëindigd. Openstaande vordering op de partners zijn afgeboekt waardoor er een negatieve opbrengst is ontstaan.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

10. Personeelskosten

<i>De specificatie is als volgt :</i>	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Lonen en salarissen	12.028.885	11.739.029	11.641.710
Sociale lasten	1.986.252	2.008.143	2.023.337
Pensioenpremies	1.212.696	1.265.303	1.128.444
Andere personeelskosten	930.408	1.552.332	904.637
Subtotaal	16.158.241	16.564.807	15.698.128
Personeel niet in loondienst	1.855.278	987.964	1.695.654
Personeel niet in loondienst CEP	2.461.328	2.467.952	3.032.373
Personeel niet in loondienst Woodbrookers	1.837.827	1.796.250	2.087.822
	<u>22.312.674</u>	<u>21.816.973</u>	<u>22.513.977</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE) per segment:			
Segment 1: Juvaid	93	88	85
Segment 2: Portalis	47	42	41
Segment 3: Wilster	100	99	112
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van FTE	<u>240</u>	<u>228</u>	<u>238</u>

Sinds 1 januari 2016 zijn de medewerkers van de ondersteunde diensten ondergebracht in Stichting Combinatie Elker - het Poortje. De loonkosten van deze stichting worden deels doorbelast aan het Poortje. De personeelskosten zijn gedaald t.o.v. vorig jaar en de begroting. Dit wordt veroorzaakt door minder inzet van personeel in loondienst. Daarentegen is er hierdoor wel meer gebruik gemaakt van tijdelijk inhuur.

11. Afschrijvingen vaste activa

<i>De specificatie is als volgt :</i>	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Materiële vaste activa	546.195	590.717	442.342
	<u>546.195</u>	<u>590.717</u>	<u>442.342</u>

De afschrijvingslast is lager dan begroot omdat niet alle geplande investeringen zijn uitgevoerd.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

12. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	515.534	583.028	573.753
Algemene kosten	2.976.402	2.442.851	2.880.968
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	246.205	269.312	234.706
Onderhoud en energiekosten:			
- Onderhoud	1.460.097	890.213	967.229
- Energiekosten	290.682	393.768	336.376
Subtotaal	1.750.778	1.283.981	1.303.605
Huur en leasing	843.630	2.834.000	2.814.500
Dotaties en vrijval voorzieningen	268.324	268.324	268.324
Totaal overige bedrijfskosten	<u>6.600.873</u>	<u>7.681.495</u>	<u>8.075.856</u>

Specificatie van de Algemene kosten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Overige huisvestingskosten	202.038	199.958	217.879
Onderhoud en aanschaf software	743.413	434.227	622.299
Uitbesteding ICT-functie	416.882	220.000	292.816
Kosten van administratieve en registratieve systemen	176.820	168.625	197.682
Kantoorkosten	321.744	305.391	307.905
Kosten algemeen beheer	118.718	113.827	127.345
Overige algemene kosten	384.178	402.073	419.101
Overige algemene kosten Woodbrookers	612.609	598.750	695.941
Totaal algemene kosten	<u>2.976.402</u>	<u>2.442.851</u>	<u>2.880.968</u>

Toelichting:

De RijksGebouwenDienst heeft bij Juvaid een huurverlaging doorgevoerd van 1.980k

13. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Rentebaten	0	500	0
Subtotaal financiële baten	0	500	0
Rentelasten	0	0	0
Overige financiële lasten	-4.620	-3.500	-3.348
Subtotaal financiële lasten	-4.620	-3.500	-3.348
	<u>-4.620</u>	<u>-3.000</u>	<u>-3.348</u>

15. Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de accountant zijn als volgt:		
1. Controle van de jaarrekening	59.366	82.326
2. Overige controlewerkzaamheden	33.275	7.562
3. Fiscale advisering	0	0
4. Niet-controlediensten	4.659	2.192
Totaal honoraria accountant	<u>97.299</u>	<u>92.080</u>

16. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Doorbelastingen binnen de groep vinden plaats tegen werkelijke kosten.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

4.1.6.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

Segment 1 - JUVAID

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
OPBRENGSTEN:		
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	9.927.103	10.979.262
Overige bedrijfsopbrengsten	17.377	4.131
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>9.944.480</u>	<u>10.983.392</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	7.171.354	6.804.502
Afschrijvingen op materiële activa	214.863	148.429
Overige bedrijfskosten	2.707.422	4.201.252
Som der bedrijfslasten	<u>10.093.639</u>	<u>11.154.183</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-149.159	-170.790
Financiële baten en lasten	-1.531	-887
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>-150.690</u>	<u>-171.677</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-150.690</u></u>	<u><u>-171.677</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve	-33.603	-52.416
Bestemmingsfondsen	-117.087	-119.261
	<u><u>-150.690</u></u>	<u><u>-171.677</u></u>

Nadere toelichting op Segment 1 - Juvaïd (Ministerie van Veiligheid en Justitie)

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

De algemene subsidieregels voor de particuliere inrichtingen zijn neergelegd in het Besluit van 23 december 2010 houdende regels omtrent het verstrekken van subsidie aan particuliere justitiële jeugdinstellingen (Subsidiebesluit justitiële inrichtingen) (Staatsblad 2011,1). Op de subsidieverlening is tevens de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De minister verstrekt de particuliere inrichting een subsidie voor de kosten van de exploitatie van de inrichting. De exploitatiesubsidie wordt bepaald door de door de minister vastgestelde normprijzen te vermenigvuldigen met de vastgestelde capaciteit. Naast de subsidie in de exploitatiekosten kan de minister een particuliere inrichting een subsidie verstrekken voor bouwprojecten of voor bijzondere projecten of doeleinden.

Beschrijving van de wijze van kostentoerekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• Ministerie van OCW op basis van vooraf vastgestelde kosten:

Indirecte personeelskosten € 459.750
Indirecte overige kosten € 90.251

De indirecte kosten onderwijs worden aan het Ministerie van OCW doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten

Indirecte kosten opgenomen in Juvaïd (ministerie Veiligheid & Justitie)

• indirecte personeelskosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis 37,5%-62,5%:	€ 1.093.255
• indirecte materiële kosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 82.843
• indirecte overige kosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 681.153
• indirecte inkomsten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	-€ 9.051
Totaal indirecte last verdeeld:	€ 1.848.201
De procentuele verhoudingen tussen het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten is algemeen vastgesteld op 37,5%-62,5%.	37,5%

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

Verwezen wordt naar www.jaarverantwoordingzorg.nl

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen**Segment 2 - PORTALIS**

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
OPBRENGSTEN:		
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	5.211.970	4.991.111
Overige bedrijfsopbrengsten	352.930	74.122
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>5.564.900</u>	<u>5.065.233</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	4.503.048	4.390.579
Afschrijvingen op materiële activa	49.871	35.803
Overige bedrijfskosten	780.637	773.002
Som der bedrijfslasten	<u>5.333.557</u>	<u>5.199.384</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	231.343	-134.151
Financiële baten en lasten	0	0
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>231.343</u>	<u>-134.151</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>231.343</u></u>	<u><u>-134.151</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve	231.343	-134.151
	<u><u>231.343</u></u>	<u><u>-134.151</u></u>

Nadere toelichting op Segment 2 - Portalis (Ministerie van OCW)

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

Portalis, de specialisatie Onderwijs en Arbeidstoeleiding van Het Poortje Jeugdinstellingen, ontvangt subsidie op basis van de regeling bekostiging justitiële jeugdinstellingen (V)SO ZMOK met als grondslag de Wet op de expertisecentra, besluit bekostiging WPO en WEC. Artikel 36. Justitiële jeugdinstellingen en instellingen voor gesloten jeugdzorg verbonden aan scholen voor Cluster 4 is van toepassing.

Beschrijving van de wijze van kostentoekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• **Portalis (Ministerie van OCW) op basis van vooraf vastgestelde kosten:**

Indirecte personeelskosten € 459.750

Indirecte overige kosten € 90.251

De indirecte kosten onderwijs worden aan het Ministerie van OCW doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten.

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

Verwezen wordt naar www.jaarverantwoordingzorg.nl

Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

Segment 3 - WILSTER (incl. Woodbrookers)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
OPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	13.145.132	14.177.524
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	930.284	760.043
Overige bedrijfsopbrengsten	-36.276	376.820
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>14.039.140</u>	<u>15.314.387</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	8.800.445	9.231.074
Afschrijvingen op materiële activa	281.461	258.110
Overige bedrijfskosten	4.950.641	5.189.423
Som der bedrijfslasten	<u>14.032.546</u>	<u>14.678.608</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	6.594	635.779
Financiële baten en lasten	-3.089	-2.461
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>3.505</u>	<u>633.318</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>3.505</u></u>	<u><u>633.318</u></u>
RESULTAATBESTEMMING	3.505	633.318
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Algemene reserve	3.505	633.318
	<u>0</u>	<u>0</u>

Nadere toelichting op Segment 3 - Wilster (incl. Woodbrookers)

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

De voorwaarden voor de lumpsumfinanciering van JeugdhulpPlus staan beschreven in de 'Overeenkomst Jeugdhulp Plus' tussen de (colleges van de) 58 gemeenten in de provincies Friesland, Drenthe en Groningen en Het Poortje Jeugdinrichtingen. Met de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de zorg voor jeugdigen. De financiering wordt verstrekt aan de instelling ten behoeve van het verlenen van gesloten jeugdhulp aan jongeren die een machtiging hebben als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Jeugdwet.

Beschrijving van de wijze van kostentoekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• Portalis (Ministerie van OCW) op basis van vooraf vastgestelde kosten:

Indirecte personeelskosten € 459.750

Indirecte overige kosten € 90.251

De indirecte kosten onderwijs worden aan het Ministerie van OCW doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten.

Indirecte kosten opgenomen in Wilster (incl. Woodbrookers)

• indirecte personeelskosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%: € 1.822.091

• indirecte materiële kosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%: € 138.072

• indirecte overige kosten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%: € 1.135.256

• indirecte inkomsten: verdeling Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%: -€ 15.084

Totaal indirecte last verdeeld: € 3.080.334

De procentuele verhoudingen tussen het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten is algemeen vastgesteld op 37,5%-62,5% 62,5%

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

Verwezen wordt naar www.jaarverantwoordingzorg.nl

4.1.6.1 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
Segment 1 - JUVAID	-150.690	-171.677
Segment 2 - PORTALIS	231.343	-134.151
Segment 3 - WILSTER (incl. Woodbrookers)	3.505	633.318
	<u>84.159</u>	<u>327.490</u>
Resultaat volgens resultatenrekening	<u><u>84.159</u></u>	<u><u>327.490</u></u>

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.7 WNT-VERANTWOORDING 2017

WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Op zorginstellingen zijn aanvullende wet- en regelgeving vanuit het ministerie van VWS van toepassing. De wetgeving vanuit het ministerie van VWS is per 1 januari 2016 aangepast. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Elker, Het Poortje Jeugdinstellingen en Stichting Combinatie Elker-Het Poortje van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg op basis van de score en indeling in klasse.

De bezoldiging van bestuurders omvat periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld en sociale lasten, beloningen betaalbaar op termijn, zoals pensioenlasten, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband en winstdelingen en bonusbetalingen conform de definitie van de WNT. Bij een groep van rechtspersonen is de instelling vrij om te kiezen of de WNT gegevens worden opgenomen worden in de geconsolideerde jaarrekening of de enkelvoudige jaarrekening van de betreffende rechtspersoon. In de bezoldiging van de Raad van Bestuur is de volledige bezoldiging opgenomen voor de combinatiestichting Elker – Het Poortje, Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen. Deze bezoldiging is evenredig verdeeld en verantwoord in de exploitatie van Elker en Het Poortje Jeugdinstellingen. Sinds de bestuurlijke fusie op 1 januari 2014 is een gezamenlijke Raad van Toezicht ontstaan voor het Het Poortje Jeugdinstellingen, Elker en de Stichting Combinatie Elker-Het Poortje. In de toelichting op de bezoldiging van de Raad van Toezicht is eveneens de volledige bezoldiging opgenomen van de toezichthouders.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Elker, Het Poortje Jeugdinstellingen en Stichting Combinatie Elker-Het Poortje is bezoldigingsklasse III: € 146.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen**Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.**

bedragen x € 1	W. Cnossen
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee
Individueel WNT-maximum	146.000
Beloning	157.687
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	11.916
Totaal bezoldiging	169.602
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	169.602

Verplichte motivering indien overschrijding

De WNT is niet van toepassing op de arbeidsovereenkomst, aangezien deze nog vóór de inwerkingtreding van de sectorale WNT-2 is ondertekend en is gebaseerd op afspraken die al vóór aanneming wetsvoorstel WNT-2 door de Tweede Kamer zijn gemaakt. Daarom valt deze bezoldiging vanaf 1 januari 2016 onder het overgangsrecht van de WNT en is toegestaan gedurende maximaal vier jaar. Uiterlijk vanaf 1 januari 2020 zal de onderhavige bezoldiging worden aangepast naar het niveau van de dan geldende WNT-norm. De stijging ten opzichte van 2016 betreft de CAO verhoging en uitkeringen op basis van de geldende arbeidsovereenkomst.

Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0
Beloning	150.073
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	11.571
Totaal bezoldiging 2016	161.644

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	G. de Vries-Leggedoor	K.H. Koops	A. van der Heide
Functiegegevens	VOORZITTER	VICE - VOORZITTER	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 16/10	1/1 - 30/6	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	21.900	14.600	14.600
Beloning	7.500	3.125	5.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	7.500	3.125	5.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	7.500	3.125	5.000
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	7.500	6.250	5.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	7.500	6.250	5.000

bedragen x € 1	G.C. Bruinslot	F.C. van den Berg	J. Dijkstra
Functiegegevens	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	14.600	14.600	14.600
Beloning	5.000	5.000	5.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	5.000	5.000	5.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	5.000	5.000	5.000
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/2 - 31/12
Beloning	5.000	5.000	4.583
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	5.000	5.000	4.583

bedragen x € 1	F.K. Woltjer	M.C. Timmerman
Functiegegevens	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12
Individueel WNT-maximum	14.600	14.600
Beloning	2.500	2.500
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	2.500	2.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	2.500	2.500
Verplichte motivering indien overschrijding		
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016		
Beloning	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Bestuur van Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 31 mei 2018

De Raad van Toezicht van de Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 31 mei 2018

4.1.9 RESULTAATBESTEMMING

Voorgesteld wordt om het resultaat te verdelen in overeenstemming met de resultaatverdeling onder aan paragraaf 5.1.2.

4.1.10 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In 2018 hebben zich voor Het Poortje geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die verantwoord dienen te worden in de jaarrekening 2017.

4.1.11 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Raad van Bestuur

Voorzitter Raad van Bestuur
A.M. Veldhuizen

Lid Raad van Bestuur
W. Cnossen

Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht
P. Snijders

Vice-voorzitter Raad van Toezicht
A. van der Heide

Lid Raad van Toezicht
G.C. Bruins Slot

Lid Raad van Toezicht
J. Dijkstra

Lid Raad van Toezicht
F.C. van den Berg

Lid Raad van Toezicht
M.C. Timmerman

Lid Raad van Toezicht
F. K. Woltjer

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.1 STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

De statuten geven de kaders aan voor de resultaatbestemming die mede afhankelijk zijn van de geldende regelgeving te zake.

4.2.2 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (hierna 'de stichting') te Groningen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 van de aanwijzing controleprotocol subsidiëring, deel II, specifiek particuliere Justitiële Jeugdinrichtingen van juli 2013 en in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 de resultatenrekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de aanwijzing controleprotocol subsidiëring particuliere jeugdinrichtingen deel I algemeen (d.d. 15 augustus 2011) en deel II specifiek (juli 2013) van het Ministerie van Justitie, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de WNT. Stichting Het Poortje Jeugdinstellingen is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de aanwijzing controleprotocol subsidiëring particuliere justitiële jeugdinstellingen deel I algemeen (15 augustus 2011) en deel II specifiek (juli 2013) van het Ministerie van Justitie, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 31 mei 2018

KPMG Accountants N.V.

E.P. Helmholt RA